

මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා අරමුදල - 2019

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා අරමුදලේ (“අරමුදල”) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, අරමුදලේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුමු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති,

පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. පොදු ලෙජරය, ජර්නලය, ජර්නල් වවුචර්, ගෙවීම් වවුචර් ආදී ප්‍රධාන ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි 53 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කෙරෙන සියළුම සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු සමඟ ඉකුත් කාලපරිච්ඡේදයේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට සටහන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද සංඛ්‍යාත්මක අගයන් සම්බන්ධයෙන් ඉකුත් වර්ෂයේ සංඛ්‍යාත්මක වටිනාකම් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2020 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහන් පෙර වර්ෂය සමඟ සංසන්දනාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බව දන්වා සිටිමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කෙරෙන සියළුම සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු සමඟ ඉකුත් කාලපරිච්ඡේදයේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ වාහන අනතුරු රක්ෂණ වන්දි ආදායම් හා වියදම් හිලච් කිරීම කිරීමට අනුව 74,300 ක් වූ රක්ෂණ වන්දි ලැබීම්, ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කල යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වර්ෂය ආරම්භයේ උපවිත වියදම් වශයෙන් රු. 877,111 ක් වියදම් ගිණුම්වල බැර කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දැක්විණි.	වියදම් ගිණුම් වල ආරම්භක ශේෂ (උපවිත වශයෙන් වියදම්) දැක්වීම ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට පටහැනි බව පිළිගනිමි. එය 2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කර ගැනීමට කටයුතු කරමි.	වියදම් ගිණුම්වල ආරම්භක ශේෂ සටහන් නොකළ යුතුය.
(ආ) භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු ආදායම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි රු. 60,544,826 ක් වුවද ඉදිරිපත් කරන ලද ලෙජර් ගිණුම අනුව ගෙවිය යුතු ශේෂය රු. 60,450,671 ක් විය. එම හේතුවෙන් බැරකම් වටිනාකම රු. 94,155 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	මෙම රු.94,155 ක වෙනස 2019 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය තුළ පවතින අතර එම වෙනස තවදුරටත් සොයා බලා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල බැරකම් වටිනාකම නිවැරදිව දැක්විය යුතුය.
(ඇ) 2015 වර්ෂය දක්වා ස්ථාවර වත්කම් සඳහා ක්ෂය ගැලපීම වත්කම් ගිණුමේම සිදු කිරීම හේතුවෙන් ක්ෂය වෙන්කිරීමේ ගිණුම්වල ආරම්භක ශේෂ සටහන් කර නොතිබුණු බැවින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වන වටිනාකම නිවැරදි නොවුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් සොයා බලා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් 2020 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී සිදු කරන බව දන්වා සිටිමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නිවැරදි සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකම දැක්විය යුතුය.
(ඈ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආයෝජන ආදායම් රු. 96,171 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	සත්‍ය වශයෙන්ම ලැබුණු පොලීය පරීක්ෂා කර අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකරන බව දන්වා සිටිමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ආයෝජන ආදායම් දැක්විය යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මිලදී ගත් රු. 263,819 ක කාර්යාල උපකරණ එම වර්ෂයේදී සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය	2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල මෙම වරද නිවැරදි කර ගන්නා බව දන්වා සිටිමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ක්ෂය වටිනාකම දැක්විය යුතුය.

කර තිබීම හේතුවෙන් ක්ෂය වෙන්කිරීම් හා ක්ෂයවීම් රු. 237,437 ක් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

- (ඊ) ඉකුත් වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරියට කල වියදම් රු. 600,899 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත නොකිරීම හේතුවෙන් එම ප්‍රමාණයෙන් වියදම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. පසුගිය වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරියට කල වියදම් රු.600,899 කි. මෙය අදාල කල වියදම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කල යුතුය. ගිණුමට බැර කර තිබුණද අදාල වියදම් ගිණුමට හර කිරීමට නොහැකි වී ඇත. එම වරද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.
- (උ) වියදම් ගිණුම් 04 කට අදාල ලෙජර් ගිණුම්වල එකතුකිරීමේ දෝෂ හේතුවෙන් එකතුව රු. 77,112 ක වියදම් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. මෙම වරද ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුල නිවැරදි කරන බව දන්වා සිටිමි. ලෙජර් ගිණුම්වල එකතුව නිවැරදිව දැක්විය යුතුය.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 10,348,640 ක ප්‍රාග්ධන මිලදී ගැනීම් අයභාර වියදමක් වශයෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. මෙම වරද ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි කරන බව දන්වා සිටිමි. ප්‍රාග්ධන වියදම් අයභාර වියදම් වශයෙන් ගිණුම්ගත නොකල යුතුය.
- (එ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පත් පොළිය රු. 208,044 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. වෙනස 2020 වර්ෂයේදී ගලපන බව දන්වා සිටිමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පත් පොළිය දැක්විය යුතුය.

1.5.4 නොසැසඳුනු පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

	විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම	වෙනස	කළමණාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
		රු.	රු.	රු.		
(අ)	ඉන්ධන හා ලිහිසි තෙල් වියදම්	209,854	289,854	80,000	2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපවිත ඉන්ධන හා ලිහිසි තෙල් රු.289,854 ක් වන අතර එය ඉන්ධන හා ලිහිසි තෙල් ගිණුමේ රු.209,854 ක් ලෙස වැරදීමකින් සටහන් වී ඇත. එම වැරදි	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ඉන්ධන හා ලිහිසි තෙල් වියදම් ලෙස වටිනාකම දැක්විය යුතුය.

නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.

(ආ)	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම්, ගමන් වියදම් හා අතිකාල දීමනා	253,216,548	253,169,409	47,139	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම්, ගමන් වියදම් සහ අතිකාල දීමනා වල ලෙජරයට අනුව ශේෂය නිවැරදි වන අතර ශේෂ පිරික්සුමට පිටපත් කිරීමේදී වැරදීමකින් එම අගයන් වෙනස් වී ඇති බව සඳහන් කරමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම්, ගමන් වියදම් හා අතිකාල දීමනා වටිනාකම දැක්විය යුතුය.
(ඇ)	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම් වලින් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු ආදායම් ගිණුමට මාරු කිරීම	118,057,633	118,278,216	220,583	එක් එක් මාස වලට අදාලව මිනුම් සේවා සහ උපක්‍රම පරීක්ෂකවරුන් විසින් එකතු කරන මුද්‍රා ආදායම් වලට අදාලව එවනු ලබන ආදායම් වාර්තා අනුව එම එක් එක් මාස වල මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම ගණනය කර ඇත. නමුත් පසුව එම ආදායම් බැංකු ගත කිරීම් හා එම ආදායම් වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමෙන් ඇතැම් වෙනස්කම් හඳුනා ගන්නා අතර ඒ අනුව එම වෙනස්කම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇත. නමුත් එහිදී එලෙස හඳුනාගත් ආදායමෙන් 1/3 භාණ්ඩාගාරයට නැවත යැවීමට කටයුතු කර නොමැති බව දන්වා සිටිමි.	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම් වලින් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු ආදායම් ගිණුමට නිවැරදි වටිනාකම් මාරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්විය යුතුය.

(ඇ)	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම් හැර අනෙකුත් ආදායම් වලින් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු ආදායම් ගිණුමට මාරු කිරීම	2,832,719	2,107,197	725,522	උපකරණ ක්‍රමාංශය කිරීම් සහ මාදිලි අනුමත කිරීම් වලදී අදාළ ගාස්තුවට අමතරව ඉන්ධන සහ නිලධාරීන්ගේ ගමන් වියදම් සඳහා වන ගාස්තුද අදාළ ආයතන වලින් අය කරනු ලබයි. එම ඉන්ධන සහ ගමන් වියදම් වලින් 2/3 ක් අදාළ ඉන්ධන සහ ගමන් වියදම් ගිණුම් වලට බැර කර ඇති අතර ඉතිරි 1/3 භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු 1/3 ගිණුමට බැර කර ඇත.	මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම් හැර අනෙකුත් ආදායම් වලින් භාණ්ඩාගාරය ට ගෙවිය යුතු ආදායම් ගිණුමට නිවැරදි වටිනාකම් මාරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්විය යුතුය.
(ඉ)	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙහි සටහන් කර තිබූ (i) ආදායම් ලැබීම්	341,580	228,720	112,860	එය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති ආදායම් ලැබීම් වටිනාකම මුදල් පොතේ දක්වා ඇති වටිනාකම හා එකඟ විය යුතුය.
	(ii) වෙනත් ආදායම්	104,482	92,537	11,945	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ වෙනත් ආදායම් වල රු.11,945 ක වෙනස සොයා බලා නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමි.	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති වෙනත් ආදායම් වටිනාකම මුදල් පොතේ දක්වා ඇති වටිනාකම හා එකඟ විය යුතුය.

(iii) පුනරාවර්තන වියදම්	80,162,905	81,746,959	1,584,054	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට අනුව පුනරාවර්තන වියදම් සහ මුදල් පොතට අනුව රු.1,584,054 වෙනසක් ඇති බව පිළිගනිමි. එවැනි වැරදි 2020 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කර ගන්නා බව දන්වා සිටිමි.
(iv) මානව සම්පත් සංවර්ධන වියදම්	1,661,865	1,515,982	145,883	මානව සම්පත් සංවර්ධන වියදම් වල රු. 145,883ක වෙනසක් ඇති බව පිළිගනිමි. මුදල් පොතට අනුව මානව සම්පත් සංවර්ධන වියදම් රු. 1,515,982 ක් වන අතර එය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දැක්විය යුතු බව දන්වා සිටිමි.
(v) ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ලැබීම්	44,919,284	44,876,284	43,000	වෙනස 2020 වර්ෂයේදී ගලපන බව දන්වා සිටිමි. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ලැබීම් වටිනාකම මුදල් පොතේ දක්වා ඇති වටිනාකම හා එකඟ විය යුතුය.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ස්ථාවර වත්කම්	රු. 200,201,485	විස්තරාත්මක උපලේඛණ	මේ සඳහා විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සකස් කර විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරමි.	රු. 200,201,485 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් ශේෂය සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය විස්තරාත්මක උපලේඛණ විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුය.
(ආ) ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය	රු. 59,649,906	විස්තරාත්මක උපලේඛණ	මේ සඳහා විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සකස් කර විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරමි.	රු. 59,649,906ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය විස්තරාත්මක උපලේඛණ විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1995 අංක 35 දරන මිනුම් ඒකක ප්‍රමිති හා සේවා පනතේ 20(1) (අ) හා 37 වගන්තිය	වෙළඳාමේදී සියළුම මිනුම් උපකරණ වාර්ෂිකව සත්‍යාපනය කළ යුතු වුවද, එසේ සෑම උපකරණයක්ම සත්‍යාපනය කරන බව තහවුරු කරගැනීමේ නිසි ක්‍රමවේදයක් අරමුදල තුළ ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් 2017-2019 කාලය තුළ ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සම්බන්ධ වී අවශ්‍ය සැලසුම් සහ දත්ත සටහන් සකස් කර තොරතුරු පද්ධතියක් සකස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී. නමුත් 2019 වර්ෂයේදී ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මෙය සිදු කල නොහැකි බව දන්වන ලදී.	වෙළඳාමේදී භාවිතාවන සියළුම මිනුම් උපකරණ වාර්ෂිකව සත්‍යාපනය කරන නිසි ක්‍රමවේදයක් අරමුදල තුළ ස්ථාපිත කල යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 117,656,729 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 117,075,486 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 581,243 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ක්ෂය, නඩත්තු වියදම් හා දායක මුදල් හා සාමාජික ගාස්තු ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පහළයාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) අරමුදලෙහි ජංගම ගිණුමෙහි සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා රු. මිලියන 194 සිට රු. මිලියන 365 ක් අතර පරාසයක ශේෂයක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ අතර මෙම ශේෂය අරමුදලේ මාසික අවශ්‍යතාව හා සසඳන විට සියයට 85 කට වැඩි අතිරික්ත මුදල් ශේෂයක් බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම අතිරික්ත ශේෂය ආයෝජනය කර පොළී ආදායම් උපයා ගැනීම කෙරෙහි කළමනාකරණය විසින් අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.</p>	<p>අරමුදලට අයත් ජංගම ගිණුමේ ඇති මුදල් ශේෂය සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් විවෘත කර එම ගිණුමට මාරු කිරීමටත්, මාසික වියදම් අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන තවදුරටත් පවතින අතිරික්ත මුදල් ස්ථාවර තැන්පතු වල ආයෝජනය කිරීමටත් අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. එම ආයෝජනයන් සිදුකර අදාළ සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කරන බව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>අතිරික්ත මුදල් ශේෂය ආයෝජනය කර පොළී ආදායම් උපයා ගැනීම කෙරෙහි කළමනාකරණය විසින් අවධානය යොමු කල යුතුය.</p>
<p>(ආ) දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් විසින් සත්‍යාපනය කරනු ලබන ඒකක හා ඊට අදාළව අය කරනු ලබන ගාස්තු පිළිබඳ විස්තර එම නිලධාරීන් විසින් අරමුදලට වාර්තා කරනු ලැබුවද, ඒවායේ නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගත හැකි දත්ත පද්ධතියක් හෝ නිසි ක්‍රමවේදයන් අරමුදල සතුව නොතිබුණි.</p>	<p>සත්‍යාපනය සඳහා අයකරනු ලබන ගාස්තු සම්බන්ධ ආදායම් වාර්තා දිස්ත්‍රික් මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති හා සේවා අංශයේ කාර්යභාර නිලධාරී හරහා මාසිකව දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරනු ලබන අතර දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිණුම් අංශය මඟින් නිවැරදිතාවය පරීක්ෂා කර ගිණුම්ගත කරයි. බැංකු සැසඳුම් සකස් කිරීමේදී උපයන ලද මුදල් නිසි පරිදි බැංකුගත වීද යන්න පරීක්ෂාවට ලක්වේ.</p>	<p>දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් විසින් සත්‍යාපනය කරනු ලබන ඒකක හා ඊට අදාළව අය කරනු ලබන ගාස්තු වල නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගත හැකි දත්ත පද්ධතියක් හෝ නිසි ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කල යුතුය.</p>

<p>(ඇ) කිරුම් මිනුම් උපකරණ හා භාවිතා කරන නිෂ්පාදකයින් වෙළඳුන් ආනයනකරුවන් අළුත්වැඩියා කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම් බලපත්‍ර 600 ක් 2019 වර්ෂය තුළ නිකුත් කිරීමට ඉලක්ක කර තිබුණු අතර බලපත්‍ර 548 ක් නිකුත් කර තිබුණි.</p>	<p>2019 වර්ෂය සඳහා කිරුම් මිනුම් උපකරණ හා භාවිතා කරන නිෂ්පාදකයින් වෙළඳුන් ආනයනකරුවන් අළුත්වැඩියා කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම් බලපත්‍ර 600 ක් නිකුත් කිරීමට ඉලක්ක කර තිබුණ ද, ලියාපදිංචි කිරීම් සඳහා ලැබූ අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව 548 ක් පමණක් බව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>ඉලක්කගත ආදායම් උපයා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
--	---	--

<p>(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ව්‍යාජ මිනුම් වැටලීම් 22165 ක් සිදුකර තිබුණු අතර සාර්ථක වැටලීම් ගණන 1514 ක් විය. දඩමුදල් වශයෙන් රු. 2,855,350 ක ආදායමක් උපයා ගෙන තිබුණි. තවද මූලතිව්, මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කවල කිසිදු වැටලීමක් සිදුකර නොතිබුණි.</p>	<p>මූලතිව් සහ මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කවලදැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට පමණක් ප්‍රමුඛතාවය දුන් අතර, ඇතැම් දැනුවත් කිරීම් වැටලීම් ලෙස සිදුකර ඇත. මෙම වර්ෂයේ සිට මෙම දිස්ත්‍රික්ක 02 වැටලීම් සිදු කරමින් පවතින බව දන්වා සිටිමි. සාර්ථක වැටලීම් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ව්‍යාජ මිනුම් වැටලීම් සිදුකර දඩ මුදල් අයකරන ලද වැටලීම් වේ. සිදුකරන ලද සියළුම වැටලීම් සාර්ථක වැටලීම් නොවන බව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>සියළුම දිස්ත්‍රික්කවල වැටලීම් සිදුකළ යුතුය.</p>
--	---	--

3.2 ව්‍යාජව හා ප්‍රාග්ධන වැඩ ප්‍රමාදයන්

නව විද්‍යාගාරයෙහි වායු සමීකරණ පද්ධතිය සවිකිරීම සඳහා රු.මිලියන 995 ක ප්‍රතිපාදන සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙන්කර තිබුණද 2020 මැයි 25 වන විටත් එම කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 විගණන කමිටු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා විගණන කමිටු ස්ථාපිත කර විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණේ අරමුදලේ කටයුතුද අඛණ්ඩ පදනමක් මත සමාලෝචනයට භාජනය වී නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු පැමිණියේ 2019 සැප්තැම්බර් 01 දින සිටය. එතෙක් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර පුරප්පාඩුව පැවතුණි. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වල කැඳවුම් කරු ලෙස අභ්‍යන්තර විගණක කටයුතු කරන අතර 2020 වර්ෂයේ මුල් කාර්තුවේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම</p>	<p>සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා විගණන කමිටු ස්ථාපිත කර විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වා අරමුදලේ කටයුතුද අඛණ්ඩ පදනමක් මත සමාලෝචනයට භාජනය කළ යුතුය.</p>

පැවැත්වීමට සැලසුම් කර තිබුණද කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් එය පැවැත්වීමට නොහැකි වූ බව දන්වා සිටිමි. 2020 වර්ෂයේ පළමු විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම 2020 ජූලි 14 දින පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ලිපිද්‍රව්‍ය, දායක මුදල් හා සාමාජික ගාස්තු, යන්ත්‍ර අළුත්වැඩියා, යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, දැනුම වර්ධනය හා ආයතනික සංවර්ධනය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම හා ත්‍යාග වියදම සැසඳීමේදී පිළිවෙලින් සියයට 45, 66, 68, 97, 83 හා 60 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් ඇති බැවින් එමගින් අරමුදලේ වියදම් කළමනාකරනය කිරීමේ දුර්වලතා නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ අයවැය ඇස්තමේන්තු ඊට පෙර වර්ෂයේදී සකස් කරන අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කටයුතු කරගෙන යාමේදී ඇතැම් වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවන අතර එහිදී අයවැය ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිශෝධනය කරනු ලබන බව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>අරමුදලේ වියදම් නිසි පරිදි කළමනාකරණය කළ යුතුය.</p>